

PEIRES

SINDS DIT VOORJAAR
WAAIT ER EEN FRISSE WIND
DOOR HET PEIREMUZEE,
HET KNOXSE MUSEUM IN
DE ATELIERWONING VAN
KUNSTENAAR LUC PEIRE
(1916-1994). EEN TEAM VAN
VROUWEN TREKT STEVIG
AAN DE KAR OM DEZE
VERBORGEN PAREL EEN
NIEUW ELAN TE GEVEN. 'HET
LIJKT HIER WEL EEN MINI-
FONDATION MAEGHT.'

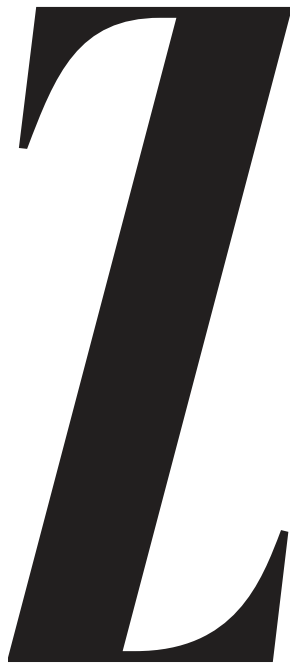
TEKST:
THIJS DEMEULEMEESTER
FOTO'S:
TITUS SIMOENS

ANGELS

HIER PEIRES ANGELS: ANN-SOPHIE DE STOOR, BENEDIKTE MORISOD VAN HEESEWIJK EN ELLEN DE SCHEPPER ZIJN DRIE BEVLOGEN VROUWEN DIE NIEUW LEVEN BLAZEN IN HET KNOKSE PEIREMUZEE.

elfs kunstliefhebbers weten het amper. Op twee minuten stappen van het Gemeenteplein in Knokke ligt – achter een hermetische gevel – een verborgen parel: het Peiremuzee. Als u deze plek in de De Judestraat niet kent, is dat geen schande. En zelfs als de naam Peiremuzee u helemaal niks zegt, is dat niet verwonderlijk. Vroeger heette het gewoon Stichting Jenny & Luc Peire. Maar sinds het Oostendse Mu.Zee vorig jaar het beheer overnam, kreeg het museum een nieuwe naam. En als het van Benedikte Morisod van Heesewijk afhangt, ook een nieuw elan.

26 ATELIER'S

De Limburgse die naar Knokke uitweek, blaast de jongste maanden een frisse zeebries door de gebouwen. Dankzij haar en Colette Castermans van Mu.Zee broeit er van alles: tentoonstellingen, een lezingenreeks, een collab met Natan, een members' club, plannen voor uitstappen, artiestenresidenties – het stopt niet. 'De plek is compact, maar leent zich voor heel veel invullingen. Dat was ook zo in de tijd van Jenny en Luc. Hier vonden tal van artistieke ontmoetingen plaats',

zegt Morisod. 'Luc en Jenny kwamen hier 's zomers wonen en werken. In de winter verbleven ze meestal in Parijs. Daar had Luc een groot atelier en kende hij behoorlijk wat succes.'

Vorig jaar vroeg Dominique Savelkoul (de vorige directeur van Mu.Zee, nu directeur van de kunstbeurs Tefaf) Morisod als 'brand consultant', om de herlancering van het Peiremuzee in goede banen te leiden. Ze is grafisch vormgever, studeerde aan het Fine Art Institute in Londen en bouwde er een carrière op in de galeriewereld. Die ervaring kan ze nu 'thuis' in Knokke goed gebruiken. 'Luc en Jenny Peire leefden als nomaden. Ze bleven kinderloos en reisden de wereld continu rond. Wist je dat Luc in zijn leven 26 verschillende ateliers heeft gehad, van New York tot Mexico City, van Tennerife tot Rabat? Knokke is nummer zeven op de lijst. Het is ook de plek waar hij het langst heeft gewoond en gewerkt, van 1946 tot zijn dood in 1994.'

ARGWAAN EN BUZZ

Nog tijdens hun leven richtten Luc en Jenny Peire al een stichting op, om hun artistieke nalatenschap veilig te stellen. Na hun dood kocht die stichting de vakantiewoning van de Peires, Villa Lucia, terug om er een ateliermuseum van te maken.

Het architectenbureau De Bruycker-De Brock pakte die opdracht heel secuur aan: het ontwierp serene exporuimtes, huiselijke volumes met veel daglicht en een overzichtelijke 'kluis', waarin de circa 500 kunstwerken van de stichting in trek-kasten worden bewaard.

Wanneer we samen met Morisod die rollende rekken openen, zien we vooral geometrisch-abstracte werken uit Peires latere periode. Maar er is ook veel vroeg

figuratief werk, toen hij nog onder invloed was van zijn expressionistische leermeester Constant Permeke, bekend om zijn aardse boerentaferelen en marines.

Het toeval wil dat het Oostendse Mu.Zee ook het beheer van het Permekemuseum in Jabbeke in handen heeft. 'Eerst was er argwaan binnen het bestuur van Mu.Zee: moesten we nu echt van elke kunstenaarswoning een museum maken? Maar in Peires geval is het wel degelijk interessant. Hier valt een museaal verhaal te vertellen', zegt Bruno Verbergt, de huidige directeur van Mu.Zee.

'Er is de vaste collectie van de stichting, maar ook het museumgebouw zelf, de tuin en het atelier met de studio achteraan. We willen de figuur van Peire hier op een frisse manier belichten. Zijn hele oeuvre zullen we kritisch tegen het licht houden: wat heeft het betekend en wat niet? Veel jongeren kennen Peires werk niet meer. Ze zijn opgegroeid met figuratieve hedendaagse kunst en moeten weer leren kijken naar abstractie. Op deze plek kan dat.'

'Ik merk trouwens dat er al flink wat buzz is rond de vernieuwing binnen het Peiremuzee. Er wordt over gepraat, en dat is altijd een goed teken in Knokke. Er loopt hier veel volk rond met liefde voor kunst.'

PEIRE-LADY'S

Morisod is druk bezig met het opbouwen van een hechte community rond deze plek. 'Met een members' club, de 'Peire People', willen we het Peiremuzee een nieuwe schwing geven. Elitair mag die club niet worden: voor 250 euro ben je al een jaar lid. We willen ook jong volk aantrekken. Die Peire People kunnen dan gratis naar de lezingen op zondag, maar kunnen ook deelnemen aan andere activiteiten', zegt ze enthousiast.

RECHTS DE TUIN VAN
HET PEIREMUZEE, MET DE
ZELFONTWORPEN WATERPLAS
EN DE DEN DIE LUC PEIRE
ZELF PLANTTE.

'Tienduizenden bezoekers hoeft het Peiremuzee niet te lokken. Het moet een plek zijn

die je ontdekt en waar je graag naar terugkeert, omdat er steeds iets nieuws te beleven valt.'

‘Onder de noemer ‘Peire Presents’ houden we hier op zondag tussen 11 en 13 uur lezingen. Op maandagavond is er ‘Peire Profound’: een vijfdelige lessenreeks rond thema’s uit de kunstgeschiedenis of kunstmarkt. Al willen we ook concerten, boekpresentaties, lunches of kleinschalige events houden. Deze plek moet geactiveerd worden. Het oeuvre van Peire laat dat gelukkig ook toe: het biedt talloze thematische ingangen die interessant kunnen zijn: van muziek tot architectuur, van Afrikaanse kunst tot poëzie.’

Behalve naar ‘Peire People’ zoekt Morisod ook naarstig naar ‘Peire Partners’: bedrijven of organisaties die het museumproject structureel of in natura willen ondersteunen. Met één gemeenschappelijk doel: de renaissance van Peire vanuit verschillende disciplines in de hand werken. ‘We hebben niet veel middelen, maar je moet durven dromen’, zegt ze.

Een van haar eerste dromen? Een denktank oprichten. Nog vóór de lancering van het Peiremuzee nodigde Morisod een groep wereldwijze vrouwen uit voor een maandelijks klankbordmeeting. ‘Luc Peire staat hier centraal, dat klopt, maar de stichting draagt ook de naam van zijn vrouw Jenny Verbruggen. Zij kwam uit een vermogende familie en deed alles opdat haar man zich volledig op zijn kunst kon richten. Zonder haar was hij nooit zo bekend geworden.’

KNOKSE GLOBETROTTER

Een van de vrouwen die zij uitnodigde voor de denktank is kunstadviseur Ellen De Schepper. Als medeoprichtster van Fine Art Consult gaf ze al een succesvolle zondagmiddag-lezing binnen het ‘Peire Presents’-programma. ‘Ik woon zelf in Knokke en ben altijd enthousiast om hier mijn steentje bij te dragen aan kunstprojecten. Peiremuzee is voor velen onbekend, wat niet verwonderlijk is. Ondanks de vele galeries is Knokke nog altijd geen plek die je spontaan met musea associeert’, zegt ze.

De Schepper voelt zich niet alleen verwant met de plek, maar herkent ook veel in Peires levensstijl en interesses. ‘Hij reisde de wereld rond, maar Knokke bleef zijn thuishaven. Voor mijn werk reis ik ook vaak naar drukke wereldsteden om kunst te zien, inspiratie op te doen, en mensen te ontmoeten. Maar telkens ben ik blij om weer terug te keren naar Knokke’, zegt ze.

‘Tegelijkertijd liet Peire zich niet begrenzen door Knokke. Hij was een echte globetrotter, een ontdekkingsreiziger. Wat ik bijzonder vind, is hoe die ervaringen zeer duidelijk te zien zijn in zijn werk. Van de abstrahering van de menselijke figuur, geïnspireerd door zijn verblijf in toenmalig Belgisch-Congo, naar het koele, geometrische verticalisme dat zich verder ontwikkelde na zijn tijd in New York. Zijn werken zijn minimalistisch, maar nooit onpersoonlijk. Ondanks de strakke beeldtaal voel je als kijker wat hij ontdekte, beleeft en ervaaarde. Zijn oeuvre nodigt uit om mee te reizen.’

‘Peiremuzee is voor velen in Knokke onbekend, wat niet verwonderlijk is. Ondanks de vele galeries is Knokke nog altijd geen plek die je spontaan met musea associeert.’

ELLEN DE SCHEPPER

IMMERSIEF

Als we met Morisod via het museumgebouw zo’n 40 meter door de tuin naar het atelier achteraan stappen, snap je meteen waarom Luc en Jenny Peire zo verknocht waren aan deze plek. De zelfontworpen waterplas, de den die ze plantten, de compacte woonstudio waar designmeubelen als sculpturen in de ruimte staan: het Peiremuzee is een unicum in Knokke. En dan vergeten we nog de ‘Environment’ in het paviljoen achteraan: die XL spiegelende installatie evoceert Peires ervaring op een van de oneindig hoge wolkenkrabbers in New York, waar hij in 1965–1966 een atelier had. ‘Doorbreken in New York is hem nooit gelukt, maar de omgeving had wel een enorme impact’, zegt Morisod.

De spiegelbox uit 1967 is niet alleen immersief en instagrammable (altijd een plus voor musea tegenwoordig), maar ook bijna profetisch, nu de megalomane torendrift in Knokke de jongste jaren de skyline met enkele buitenproportionele gedrochten heeft gevuld.

‘Toen ik hier voor het eerst rondliep, voelde het Peiremuzee als een mini-Fondation Maeght, de kunststichting in het Zuid-Franse Saint-Paul-de-Vence. De architectuur, het

A K I L L I S

JOAILLERIE PARIS

BRUSSEL - ANTWERPEN - AKILLIS.COM

tentoonstellingsgedeelte, het authentieke atelier, de goedgekozen vintage designstukken in de woning: het is zo'n plek waar alles in elkaar klikt', zegt Ann-Sophie De Stoop. Zij is ook een van de vrouwen met wie Morisod een brainstormgroep oprichtte voor de doorstart van het museum. Net als Morisod heeft ze een verblijf in Knokke, studeerde ze kunstgeschiedenis en woonde ze een tijdlang in Londen. Vanuit haar privéwoning in de Brusselse Rand runt De Stoop nu Authentic and So, een kennersadres voor goedgekozen vintage, curiosa, kunst en objecten met karakter.

Deze zomer richt ze in de hall van het museum, die ook dienstdoet als museumshop, een pop-up in met een selectie verzamelobjecten die helemaal in tune zijn met de plek én met Peire zelf.

LEVENSVATBAAR?

Ondanks het enthousiasme van 'Peires Angels', de buzz in Knokke en de stortvloed aan initiatieven zal het niet evident zijn om het Peiremuzee levendig te houden. Het is een probleem bij veel kunstenaarsmusea of bezoekbare atelierwoningen: vaak voelen ze aan als een mausoleum, waar de tijd is blijven stilstaan. De grote vraag is: hoe blijf je relevant? Hoe lok je voldoende toeschouwers, die ook terugkeren?

Het Van Gogh Museum, het Rubenshuis en het Ensorhuis zijn voorbeelden van het tegendeel, maar voor de meeste kleine monografische musea is de werking niet evident, zeker met beperkte middelen en beperkte ticketinkomsten. 'We moeten eerst bewijzen dat het werk de moeite is en dat het mensen aanspreekt, zeker in Knokke. Ik heb er veel vertrouwen in', zegt Verbergt. 'Tienduizenden bezoekers moet het museum niet lokken. Het moet geen fusée zijn die meteen uitbrandt. Het Peiremuzee moet een plek zijn die je ontdekt en waar je graag naar terugkeert, omdat er interessante zaken blijven gebeuren.'

'Laten we eerlijk zijn: Luc Peire is zeker niet de belangrijkste Belgische kunstenaar van de afgelopen twee eeuwen. Hij is geen Ensor of Spilliaert, maar dat hoeft ook niet. Hij blijft een bijzondere figuur uit de zogenaamde 'tweede abstracte golf' na de Tweede Wereldoorlog. Peire kende in de jaren 1960, 1970 en 1980 best wat succes. Veel mensen die toen hedendaagse kunst verzamelden in Vlaanderen, kennen hem of hebben werk van hem. Hij was erg actief in Parijs, maar zijn band met Knokke is ook heel interessant. In die jaren was Knokke een bijzondere biotoop voor experimentele en vernieuwende kunst. En dat willen we hier, op onze bescheiden manier, voortzetten.' ♦

'LIJNEN VAN INSPIRATIE', VAN 13 JULI T/M 4 JANUARI
2026 IN HET PEIREMUZEE, DE JUDESTRAAT 64 IN KNOKKE.
PEIREMUZEE.BE

EDOUARD VERMEULEN CUREERT de zomerexpo 'Lijnen van inspiratie'

RECHTS VOOR DE
ZOMEREXPO 'LIJNEN
VAN INSPIRATIE' KREEG
COUTURIER EDOUARD
VERMEULEN CARTE BLANCHE.

Benedikte Morisod en Colette Castermans gaven Edouard Vermeulen carte blanche om de zomerexpo 'Lijnen van inspiratie' te cureren. Natans couturier woont al jaren parttime in Knokke, maar 'wist niet dat er zo'n parel schuilging achter die bijzondere gevel in de De Judestraat. Ik ben gefascineerd door Peires kleurencombinaties, zijn verhoudingen, de ritmiek van zijn silhouetten en zijn kleurvlakken', zegt hij terwijl we samen door 'de kluis' lopen. Hier selecteerde Vermeulen de stukken voor de zomerexpo 'Lijnen van inspiratie'. 'Die vertrekt vanuit Peires werk, dat geconfronteerd wordt met stukken uit de collectie van het Oostendse Mu.Zee. De bruiklenen van Luc Tuymans, Carl Andre, Walter Leblanc, Lili Dujourie, Jef Verheyen, Raoul De Keyser, Dan Van Severen en Marcel-Louis Baugniet stralen onvermijdelijk af op Peires abstracte doeken. Zelfs in de studio en het voormalige atelier achteraan in de tuin komen er kunstwerken', zegt Vermeulen. Geïnspireerd door de werken toont Vermeulen ook enkele Natan-silhouetten. Bovendien ontwierp hij een linnen strandtas met Peire-motieven en -kleuren, exclusief verkrijgbaar in de museumshop vanaf deze zomer.